
Alkotmányügyi Bizottság

2016/2055(INI)

21.10.2016

VÉLEMÉNY

az Alkotmányügyi Bizottság részéről

a Költségvetési Ellenőrző Bizottság részére

a visszaélést bejelentő személyeknek az EU pénzügyi érdekeinek védelmében
játszott szerepéről
(2016/2055(INI))

A vélemény előadója: Morten Messerschmidt

JAVASLATOK

Az Alkotmányügyi Bizottság felkéri a Költségvetési Ellenőrző Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele az alábbi módosításokat:

1. fenntartja, hogy a visszaélést bejelentő személyek alapvető szerepet játszanak a tagállamok és az uniós intézmények segítségével, hogy megakadályozzák és kezeljék a feddhetetlenség elve bárminemű megsértését és a hatáskörrel való olyan visszaéléseket, amelyek európai vagy nemzeti szinten fenyegetik vagy aláássák a közegészséget, a biztonságot, a pénzügyi integritást, a gazdaságot, az emberi jogokat, a környezetvédelmet vagy a jogállamiságot, vagy növelik a munkanélküliséget, korlátozzák vagy torzítják a tisztességes versenyt, és aláássák a polgároknak a demokratikus intézményekbe és eljárásokba vetett bizalmát; ebben a tekintetben hangsúlyozza, hogy a visszaélést bejelentő személyek nagy mértékben hozzájárulnak a közintézmények demokratikus minőségének és az irántuk való bizalom növekedéséhez, átláthatóbbá, valamint közvetlenül elszámoltathatóvá téve azokat a polgárok felé;
2. megjegyzi, hogy mind a visszaélést bejelentő személyek, mind az érintett köztisztület vagy közintézmény számára biztosítani kell az Alapvető Jogok Európai Chartája, valamint a nemzeti jogszabályok által garantált jogok védelmét;
3. emlékeztet, hogy a személyzeti szabályzat 22. cikkének c) pontja megköveteli az uniós intézményektől, hogy vezessenek be a visszaélés bejelentésére vonatkozó olyan belső szabályokat, amelyek biztosítják az esetleges visszaéléseket bejelentő személyek, valamint jogaik és érdekeik védelmét, továbbá, hogy alakítsanak ki védelmi és megelőző politikákat és biztosítsanak megfelelő jogorvoslatot azon intézmények negatív intézkedéseivel szemben, amelyeknél dolgoznak;
4. sajnálja, hogy nem minden uniós intézmény és szerv fogadta el a szabályokat; ezért felhívja őket, hogy a visszaélést jelentő személyeket védelme érdekében késlekedés nélkül fogadják el és alkalmazzák a fenti szabályokat;
5. emlékeztet arra, hogy a tagállamok, mint az uniós források elsődleges címzettjei, kötelesek ellenőrizni azok elköltésének jogszerűségét;
6. szükségesnek véli olyan etikus szervezeti kultúra ápolását, amely segít biztosítani, hogy a visszaélést bejelentő személyeket ne érje megtorlás és ne legyenek kitéve belső konfliktusoknak;
7. megjegyzi, hogy korrupcióellenes jelentésében a Bizottság azt állította, hogy bár a tagállamok rendelkeznek a szükséges korrupcióellenes jogi eszközök és intézmények nagy részével, az általuk elért eredmények Uniós-szerte nem megfelelőek; ezért felszólítja a tagállamokat, hogy tegyenek konkrét erőfeszítéseket a megfelelő kapacitás biztosítására ezen eszközök és intézmények számára, valamint hatékonyságuk növelésére; aggodalommal jegyzi meg, hogy a korrupcióellenes szabályokat nem mindig hajtják végre kellő szigorral, hogy a rendszerszintű problémákat nem kezelik elég hatékony módon, hogy az illetékes intézmények nem mindig rendelkeznek elegendő kapacitással a szabályok érvényesítéséhez, és a hangoztatott célok mögött még mindig messze elmaradnak a konkrét eredmények, továbbá gyakran úgy tűnik, hogy hiányzik a korrupció megszüntetésére irányuló valódi politikai akarat; ezért felhívja a tagállamokat hatékony

korruptióellenes jogszabályok végrehajtására, ugyanakkor a visszaélést jelentő személyek védelmére vonatkozó európai és nemzetközi standardok és útmutatások megfelelő átültetésére nemzeti jogukba;

8. felhívja a Bizottságot, hogy tegyen jogalkotási lépéseket az átláthatóság növelése, a dokumentumokhoz való teljes hozzáférés biztosítása és a korrupció – beleértve a maffiához kapcsolható tevékenységeket – elleni küzdelem terén; alapvető fontosságúnak tartja, hogy szigorítani kell a pénzáramlások nagyobb fokú átláthatóságának és visszakövethetőségének biztosítására irányuló jogszabályi rendelkezéseket, különös tekintettel az uniós alapok helyes felhasználásával kapcsolatosan végzett záró ellenőrzéseket illetően;
9. sajnálja, hogy sok tagállam még nem léptetett életbe a visszaélést bejelentő személyek védelmére vonatkozó konkrét szabályozást, noha a visszaélést bejelentő személyek védelme alapvető fontosságú a korrupció megelőzése és az ellene folytatott küzdelem terén, és annak ellenére, hogy az ENSZ Korrupció elleni egyezményének 33. cikke ajánlja a visszaélést bejelentő személyek védelmét;
10. emlékeztet arra, hogy a 2015/2392/EU bizottsági irányelv meghatározza a jelentésre, a nyilvántartás-vezetési kötelezettségekre és a visszaélést bejelentő személyekkel kapcsolatos védelmi intézkedésekre vonatkozó eljárásokat; hangsúlyozza, hogy fontos biztosítani a visszaélést bejelentő személyek számára, hogy bizalmas módon jelenthessék a jogsértéseket, valamint anonimitásuk megfelelő és teljes védelmét, többek között a digitális környezetben is, ám sajnálja, hogy ez utóbbi azon kevés ágazati jogszabályok egyike, amelyek a visszaélést bejelentő személyekre vonatkozó rendelkezéseket tartalmazzak;
11. kéri a Bizottságot, hogy dolgozzon ki uniós jogi keretet a visszaélést bejelentő személyek védelmére vonatkozóan védelmük fokozásának érdekében a tagállamokban;
12. arra ösztönzi a Bizottságot, hogy világszerte tanulmányozza a visszaélést bejelentő személyekre vonatkozó már működő programok más országokban bevált gyakorlatait; felhívja a figyelmet arra, hogy egyes már működő rendszerek pénzjutalmat kínálnak fel a visszaélést bejelentő személyek számára (például a kiszabott büntetések bizonyos százalékát); úgy véli, hogy ezt az eszközt óvatosan kell kezelni az esetleges visszaélések miatt, ám az ilyen típusú jutalmak fontos bevételi forrást jelenthetnek azon visszaélést bejelentő személyek számára, akik a visszaélés bejelentése miatt elvesztették a munkájukat;
13. kéri a tagállamokat, hogy tartózkodjanak a visszaélést bejelentő személyek tevékenységének kriminalizálásától azon esetekben is, mikor olyan illegális tevékenységről vagy szabálytalanságról számolnak be, amely károsítja az Unió pénzügyi érdekeit;
14. sajnálja a Bizottság azon döntését, hogy a tagállami korrupcióról szóló jelentésből kivesz egy uniós intézményekről szóló fejezetet, és ezért felhívja a Bizottságot, hogy ismét foglaljon be jelentésébe egy fejezetet erről a fontos szempontról;
15. kér minden uniós intézményt, hogy tegyenek lépéseket az ombudsman 2014. július 24-i saját kezdeményezésű jelentésének kapcsán, összhangban az új személyzeti szabályzat 22.

cikkének (c) bekezdésével, és felkér minden uniós testületet olyan etikai figyelmeztető mechanizmusok és a visszaélést bejelentő személyekre vonatkozó jogi keretek megvalósítására, amelyek közvetlenül az ombudsmani hivatal belső szabályzatán alapulnak; megismétli, hogy elkötelezett a fentiek megvalósítása iránt;

16. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat konkrét politikák és tájékoztató programok kidolgozására és megvalósítására, amelyek felhívják a figyelmet a visszaélést bejelentő személyek társadalmi fontosságára a feddhetetlenség elve tiszteletének biztosítása, az alapvető jogok és a jogállamiság megsértésének észlelése és a hatalommal való visszaélés megakadályozása terén;
17. felhív hozzáférhető, biztonságos és közvetlen csatornák kiépítésére, amelyek lehetővé teszik az Unió pénzügyi érdekeit érintő esetleges szabálytalanságok megosztását, egyúttal biztosítva a bizalmas jelleget az ilyen típusú információ kezelésére és a visszaélést bejelentő személyek kilétére vonatkozóan;
18. úgy véli, hogy az összeegyeztethetlenség eseteinek elkerülése érdekében, amelyek ronthatják a közvélemény megítélését az uniós intézmények feddhetetlenségére vonatkozóan, a Bizottságnak sürgősen felül kellene vizsgálnia a biztosok magatartási kódexét, megerősítve átláthatóságát és összhangba hozva azt a Szerződés szabályaival.

A VÉLEMÉNYNYILVÁNÍTÁSRA FELKÉRT BIZOTTSÁG ZÁRÓSZAVAZÁSÁNAK EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	20.10.2016
A zárószavazás eredménye	+: 17 -: 1 0: 0
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Mercedes Bresso, Pascal Durand, Danuta Maria Hübner, Diane James, Ramón Jáuregui Atondo, Jo Leinen, György Schöpflin, Pedro Silva Pereira, Barbara Spinelli, Kazimierz Michał Ujazdowski
A zárószavazáson jelen lévő póttagok	Isabella Adinolfi, Max Andersson, Gerolf Annemans, Charles Goerens, Sylvia-Yvonne Kaufmann, Jiří Pospíšil
A zárószavazáson jelen lévő póttagok (200. cikk, (2) bekezdés)	Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Csaba Sógor